

Hou - før & nu

Et gammelt fiskerleje i Hou

Hou ligger ca. 8 km nord for Hals ud til Kattegat. Fiskeri var fra gammel tid byens hovederhverv kombineret med landbrug, og indtil midten af det 20. århundrede drev man fiskeri fra den åbne kyst. Fiskerbådene lå for anker uden for den yderste revle, og fangster og redskaber måtte transporteres ind til kysten. Havet var i det hele taget Hou's livsnerve, idet også varer til og fra Aalborg blev fragtet pr. skib og omladet i fladbundede kåge, der klarede sidste del af transporten ind til kysten. Dette kunne naturligvis bedst lade sig gøre i godt vejr, så i perioder med storme var Hou ilde stedt uden en ordentlig havn. I efteråret 1921 blev næsten hele Hou-flåden, der lå for anker ud for kysten, ødelagt i en storm. Også de fleste fangstredskaber gik til, og den efterfølgende krise var hård for Houboerne. Katastrofen gentog sig i 1934, og følgerne blev kun forstærket af den almindelige krise i Danmark i 30'erne. Først efter 2. Verdenskrig kunne man begynde at anlægge en havn, som i 1970'erne blev udvidet til lystbåde. Samtidig blev der dog færre fisk i Kattegat, og fiskerne lander nu primært deres fangster i Hals. Nu er der ikke længere fiskekuttere i Hou Havn. Til gengæld er den hjemsted for mange lystbåde, og hver sommer kommer der mange lystsejlere, som nyder havnen, stranden og byen.

Slentretur gennem byen

Hou er en hyggelig lille by med 736 indbyggere (pr. januar 2008). Den har udviklet sig fra det gamle fiskerleje længe før byplanlæggerens tid, hvilket kan ses, når man forlader hovedstrøgene med fortov - Brogade og Nørregade - og følger de krogede gader med "græsfortov", hvor gamle fiskerhuse, moderne parcelhuse og enkelte sommerhuse ligger side om side. Nogle få gårde er også bevaret, hvoraf den ældste er Hugdrupgaard, der kan skrive sin historie tilbage til 1500-tallet. Den var indtil for få år siden beboet, men danner nu rammen om forskellige kulturelle aktiviteter i byen, blandt andet Galleri Hou. Hou er kendt som kommunens kunstnerby, da der i og omkring Hou bor en del kunstnere, der har arbejdet for at bevare Hugdrupgaard og oprette galleriet, og der findes også flere individuelle gallerier og værksteder. I de senere år er der anlagt nye villaveje, men man

har søgt at undgå et alt for ensartet præg i bebyggelserne. Alt i alt er Hou et spændende sted at gå på opdagelse, hvor man både kan se velholdte gamle fiskerhuse og spændende nybyggeri.

Havneområdet med den lange mole er et yndet mål for gå- eller cykelturen, der også kan kombineres med en badetur, da Hou har dejlige, børnevenlige badestrande både nord og syd for byen.

Er man ude og gå, kan det også anbefales at lægge turen forbi batteriet ved Hou's sydstrand. Befæstningen af Hou blev anlagt under krigen med England (1807-14) og skulle sikre kysten mod fjendtlig landgang og samtidig beskytte danske skibe og om muligt opbringe engelske fartøjer. Der var monteret to små kanoner, som var i brug flere gange under krigen. I 1817 blev det imidlertid besluttet, at batteriet ikke længere skulle opretholdes, og det forsvandt efterhånden fuldstændigt indtil 1943, hvor Hou Borgerforening fik rekonstrueret anlægget efter tegninger i Ingeniørkorpsets arkiv.

Foreningsliv

Hou har et meget alsidigt og aktivt foreningsliv, og flere foreninger har en lang historie. Således blev for eksempel Hou Skytte- og Gymnastikforening stiftet i 1907, Hou Boldklub i 1918 (de to foreninger blev i 1986 slået sammen til Hou Gymnastik- og Idrætsforening, HGI) og Hou Borgerforening i 1919. Borgerforeningen og HGI står hver især for et par af de årligt tilbagevendende begivenheder i byen, nemlig Sankt Hansfesten over for batteriet, der hvert år trækker deltagere fra hele kommunen og den ugelange sommerfest, der med revy og forskellige musiktilbud og andre aktiviteter samler både unge og ældre i Hou. Der kan også jævnligt høres levende musik på flere af byens beværtninger, såsom Skovgaard's Raaling og Rottehullet, der året gennem trækker kendte og mindre kendte kunstnere til byen.

Hou Kirke

Hou fik først sin egen kirke i 1900, så indtil da måtte Houboerne tage til gudstjeneste i Hals Kirke. I slutningen af 1800-tallet kom præsten fra Hals dog en gang om måneden til Hou og forrettede gudstjeneste på Hou Skole eller under åben himmel, når vejret var til det. I 1895 besluttede man at opføre en kirke i Hou på "Rævemarken". Der var imidlertid en del uenighed om placeringen, da der, som navnet antyder, var mange rævegrave i området, og en del Houboere brød sig ikke om tanken om eventuelt at skulle dele grav med de firbenede. Hou Kirke har i dag sit eget menighedsråd, men deler stadig præst med Hals. Nu kommer præsten dog hver søndag, og når der ellers er brug for det. Der afholdes også koncerter i kirken.

Hou Skole

Midt i byen ligger Hou Skole, der er en lille skole med en børnehaveklasse, 1.-5. klasse, en heldagsklasse og en "lille gruppe". Desuden er der tilknyttet en skolefritidsordning. Skolen er en vigtig medvirkende faktor til, at byen ikke bliver en soveby, men tværtimod opleves som et sted, der lever. Dette styrkes også af byens blomstrende erhvervsliv, som omfatter en lang række handlende og erhvervsvirksomheder.

Læs mere: Kilder

Henrik Gjøde Nielsen (1994): Blot Brudstykker, Historisk strejftog i Hals Kommune

Henrik Gjøde Nielsen (1996): Spring og sport, Af idrættens historie i Hals Kommune

Henrik Gjøde Nielsen (1997): Blot Brudstykker II, Flere historiske strejftog i Hals Kommune

Bymodel Hou, Kommuneplantillæg nr. 39, august 2001

Foto: Kaj H.

Der kan læses meget mere om Hou i Hals Museums forskellige publikationer.

Se også www.halshistorie.dk for mere historie om Hou by og nærmeste omegn samt de omkringliggende byer.